

การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Analysis of the utilization of research to strengthen the local government organization

พงษ์เทพ สันติกุล

Pongthep Suntigul

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Faculty of Social Administration Thammasat University

E mail: advisor.sw@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยภายใต้โครงการวิจัยการเสริมสร้างศักยภาพ อปท. สุขภาวะ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะจำนวน 37 เรื่อง การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ หัวหน้าโครงการวิจัย 1 คน นักวิจัย 11 คน นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโครงการ 4 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 คน และนักวิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 คน การวิเคราะห์รูปแบบการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย นอกเหนือจากเกณฑ์การใช้ประโยชน์ทางวิชาการและการใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาระยะต่อไปแล้ว ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย 3 รูปแบบ ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย การใช้ประโยชน์โดยเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งชุมชนเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของปัญหามีส่วนร่วมในการศึกษา และได้รับความรู้ที่เป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยในขณะที่ยังร่วมวิจัย ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของการวิจัยที่มีแนวโน้มจะถูกนำไปใช้มี 4 ประการ คือ 1) เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้ 2) ปรับข้อค้นพบให้สะดวกและเหมาะสมกับการใช้งาน 3) เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ 4) เป็นการวิจัยด้วยความรู้จริง ลักษณะของผลการวิจัยที่จะถูกนำไปใช้มี 5 ประการ คือ 1) ฝ่ายสนับสนุนมากฝ่ายได้แย้งน้อย 2) เหมาะสมกับการกำหนดเป็นนโยบาย 3) สนับสนุนและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสังคม 4) ให้ผลกระทบด้านบวกไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ 5) ประหยัดงบประมาณให้ผลประโยชน์สูง การกำหนดแผนการนำผลการวิจัยมาใช้ตั้งแต่เริ่มต้นกำหนดโจทย์การวิจัยจะช่วยให้เกิดการวิจัยที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

คำสำคัญ: การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย การวิจัยสร้างเสริมศักยภาพ อปท. สุขภาวะ การพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objective of this analysis of the utilization of researches to strengthen the local government organization project was to analyze the utilization of the 37 researches in the project of healthy local administration capacity promotion. A qualitative research method was applied and semi-structure interviews were used for data collection. The participants were head of the project, 11 researchers, 4 local governments, 2 permanent secretaries who worked for Local Governments, and 3 policy analysts of local government. Criteria for analysis were academic use, use as data for further study, policy utilization, use by owner of the problem, and participatory action research. The research findings revealed 4 qualifications related to further utilization including: 1) research for solving problems or needs of users 2) simplified to use 3) uses participatory action research method 4) study with true knowledge. On the other hand, the results showed 5 qualifications for the researches that were used including: 1) having more supporters 2) appropriating for policy formulation 3) promoting shared vision 4) having positive impacts, not having negative impacts 5) using fewer budgets, having more benefits. The determination of the proper research questions during the initial phase of research planning is beneficial for researchers and the results can be used suitably.

Keywords: research utilization, healthy local administration capacity promotion, capacity building of local government

1. บทนำ

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ นอกเหนือจากประโยชน์ทางวิชาการ ถือเป็นข้อเรียกร้องของสังคมปัจจุบัน ที่ผ่านมานักวิชาการและนักวิจัยไม่ได้ตระหนักในเรื่องนี้ เนื่องจากการวิจัยมีเป้าหมายในตัวเองอยู่แล้ว เช่น วิจัยประกอบการศึกษาระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต วิจัยตามวัตถุประสงค์ผู้สนับสนุนทุนวิจัย วิจัยเพระอยากรู้ยากแก้ปัญหา วิจัยประกอบการยกระดับวิทยฐานะการทำงาน ฯลฯ จึงพบปรากฏการณ์ว่า ผลงานวิจัยที่สำเร็จแล้วจะถูกเก็บรักษาไว้ในห้องสมุดรอผู้สนใจมาศึกษา ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเพื่อทบทวนวรรณกรรมสำหรับประกอบการทำวิจัยเรื่องใหม่ของตน ผลงานจำนวนไม่มากนักที่ถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ

โครงการวิจัยการเสริมสร้างศักยภาพ อปท. สุขภาวะ ดำเนินการโดยมูลนิธิสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ ได้รับการสนับสนุนทุนดำเนินงานจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2558 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานวิจัยเฉพาะด้านที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายและการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานสร้างสุขภาวะที่ดีแก่ประชาชนและชุมชนของตน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การนำผลการวิจัยภายใต้โครงการวิจัยการเสริมสร้างศักยภาพ อปท. สุขภาวะ ไปใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. วิธีการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสารรายงานวิจัยในโครงการและการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกลุ่มตัวอย่าง แนวคำถามการสัมภาษณ์ประกอบด้วย ที่มาของโจทย์วิจัย การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่การวิจัย การคืนข้อมูลแก่เจ้าของพื้นที่ และการนำผลการวิจัยไปใช้ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย หัวหน้าโครงการวิจัยจำนวน 1 คน นักวิจัยในโครงการจำนวน 11 คน นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 4 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 2 คน และนักวิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 คน การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยการนำข้อมูลที่ได้อาจจัดกลุ่ม วิเคราะห์ และตีความเนื้อหาเพื่อนำเสนอเป็นผลการศึกษา

การวิเคราะห์รูปแบบการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย นอกเหนือจากเกณฑ์การใช้ประโยชน์ทางวิชาการและการใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในระยะต่อไปแล้ว ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย 3 รูปแบบจากงานของกาญจนา แก้วเทพ และ กำจร หลุยยะพงศ์ (2560) ได้แก่

1) การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย เป็นการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางกำหนดนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป

2) การใช้ประโยชน์โดยเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ เป็นการนำผลการวิจัยไปคืนข้อมูลแก่เจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ ซึ่งจะถูกใช้เป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบาย แผนงานหรือการปฏิบัติต่อไปในอนาคต

3) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการวิจัยที่ชุมชนเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของปัญหามีส่วนร่วมในการศึกษา และได้รับความรู้ที่เป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยในขณะที่ร่วมวิจัยไปพร้อมๆ กัน

4. ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลโครงการวิจัยที่ศึกษา

การวิจัยภายใต้โครงการวิจัยส่งเสริมศักยภาพ อปท. สุขภาวะ ที่นำมาศึกษามีทั้งหมด 37 เรื่อง จำแนกเป็น 6 กลุ่ม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 ชุดโครงการวิจัยการจัดการขยะชุมชน

ชุดโครงการวิจัยการจัดการขยะชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการขยะชุมชนและจัดทำคู่มือโดยผสมผสานความรู้จากการปฏิบัติจริงและความรู้เชิงวิชาการ เพื่อนำเสนอทางเลือกเชิงนโยบายสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายและเป็นแนวทางการปฏิบัติ

ในชุดโครงการประกอบด้วยการวิจัยจำนวน 12 เรื่อง ระยะเวลาดำเนินงาน 4 ปี (2555-2558) (ทัศนีย์ เจียรพสุอนันต์, 2557 ก, 2557 ข; ปณิต มโนมัยวิบูลย์, 2555, 2557 ก, 2557 ข, 2558; พัชรพร สุนทรธรรม, 2557 ก, 2557 ข; พัชราพร อุโนโรจน์, 2557 ก, 2557 ข; มงคลกร ศรีวิชัย, 2557 ก, 2557 ข)

4.1.2 ชุดโครงการการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับการบริหารจัดการและวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชุดโครงการนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำวิธีการจัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์มาปรับใช้สำหรับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำข้อมูลท้องถิ่นสำรวจและจัดเก็บไว้ในรูปแบบข้อมูลตัวเลขและข้อความมาจัดทำเป็นข้อมูลรูปแบบแผนที่สารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้เห็นลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล เช่น ความหนาแน่นและการกระจายตัว การเหลื่อมซ้อนกันของข้อมูล ฯลฯ ประกอบด้วยการวิจัยจำนวน 10 เรื่อง (สุภาพร อินทรภิรมย์, 2558 ก, 2558 ข; อติศักดิ์ กันทะเมืองลี, 2556, 2557 ก, 2557 ข, 2557 ค, 2558 ก, 2558 ข, 2558 ค, 2558 ง)

การวิจัยเรื่องการจัดทำคู่มือและการใช้แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับท้องถิ่น ภายใต้ชุดโครงการวิจัยการเสริมสร้างศักยภาพ อปท.สุภาพร (อติศักดิ์ กันทะเมืองลี, 2556) เป็นการศึกษาแนวทางและวิธีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ และนำมาเป็นเครื่องมือสำหรับการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ (การวิจัยเรื่องที่ 2 ถึง 10) เนื่องจากผลการวิจัยแม้จะได้คู่มือการจัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับ อปท. แต่การนำไปปฏิบัติต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ ซึ่งเป็นข้อจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป ดังนั้นโครงการจึงปรับมาใช้วิธีการให้นักวิจัยของโครงการลงไปศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้งานได้

4.1.3 ชุดโครงการจัดทำดัชนีวัดความอยู่ดีมีสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างดัชนีวัดความอยู่ดีมีสุขและนำไปใช้วัดจริงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแสดงศักยภาพการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ โดยใช้วิธีการประกวดเพื่อสร้างความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยการวิจัยจำนวน 3 เรื่อง (ฉัญจุภาภ์ เหมภัทรสุวรรณ, 2556, 2557; รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์, 2557)

จุดเด่นของชุดโครงการวิจัยนี้คือ การนำบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นนักวิจัยทำงานควบคู่ไปกับนักวิจัยเจ้าของโครงการ ซึ่งนอกจากช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงแล้ว ยังเป็นการฝึกบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้และทักษะในการทำวิจัย การใช้ข้อมูล และสามารถทำซ้ำได้เมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้ว ซึ่งเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับงานวิจัย

4.1.4 ชุดโครงการการกระจายอำนาจการปกครอง

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และศักยภาพการบริหารจัดการภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการ ประกอบด้วยงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง (อริยา เผ่าเครื่อง, 2556 ข; ชัยพงษ์ สำเนียง, 2556; อารยะ ปรีชาเมตตา, 2556)

การวิจัย 2 เรื่องแรกเป็นการศึกษาสถานการณ์จริงของการจัดการภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งานวิจัยเรื่องที่ 3 เป็นการศึกษาเอกสารการกระจายอำนาจการคลังท้องถิ่นของต่างประเทศ

4.1.5 ชุดโครงการการศึกษาศักยภาพระบบสวัสดิการสังคมและการบริการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการให้บริการด้านสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานการณ์ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน ประกอบด้วยงานวิจัยจำนวน 6 เรื่อง (สันติ ธิรพัฒน์ และรุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น, 2557; พนิษฐ์ เครือไทย, 2556; วิมุต วานิชเจริญธรรม และรุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น, 2557; อภิสม อินทรลาวัณย์, 2555; อริยา เผ่าเครื่อง, 2556 ก, 2557)

4.1.6 โครงการอื่นๆ

ประกอบด้วยงานวิจัยจำนวน 3 เรื่องที่จัดทำขึ้นตามปัญหาหรือความต้องการของพื้นที่ (พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง, 2555; วราภรณ์ ดวงแสง, 2555; ญัฐพล อนันต์ธนสาร และอัครพงศ์ อันทอง, 2557)

4.2 รูปแบบการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยในโครงการเสริมสร้างศักยภาพ อปท. สุขภาวะ นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์ทางวิชาการซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์ที่งานวิจัยทุกเรื่องพึงต้องมีอยู่แล้ว มีการนำไปใช้ประโยชน์ใน 4 รูปแบบ โดยงานวิจัยแต่ละเรื่องจะมีไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับลักษณะและวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนั้นๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในระยะต่อไป งานวิจัยในโครงการวิจัยการเสริมสร้างศักยภาพ อปท. สุขภาวะที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นข้อมูลหรือความรู้เบื้องต้นของสิ่งที่จะศึกษาในระยะต่อไปมีจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำคู่มือการจัดการขยะชุมชนและการคัดค้านขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชุดโครงการการจัดการขยะชุมชนจำนวน 1 เรื่อง (ปเนต มโนมัยวิบูลย์, 2557 ก) และ 2) การศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในชุดโครงการการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 1 เรื่อง (อดิศักดิ์ ทะเมืองดี, 2556)

4.2.2 การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย งานวิจัยในโครงการที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ด้านนโยบายมีจำนวน 4 เรื่อง (อริยา เผ่าเครื่อง, 2556ข; ชัยพงษ์ สำเนียง, 2556; อารยะ ปรีชาเมตตา, 2556; ญัฐพล อนันต์ธนสาร และอัครพงศ์ อันทอง, 2557)

4.2.3 การใช้ประโยชน์โดยเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ เป็นการนำผลการวิจัยไปคืนข้อมูลแก่เจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ ซึ่งจะถูกใช้เป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบาย แผนงาน หรือการปฏิบัติต่อไปในอนาคต โครงการที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่มีจำนวน 31 เรื่อง (ณัฐกานท์ เหมภักธุสุวรรณ, 2557; ทศนีย์ เจริญพสุนันต์, 2557 ข, 2557 ค; ปเนต มโนมัยวิบูลย์, 2555; วราภรณ์ ดวงแสง, 2555; อริยา เผ่าเครื่อง 2556ก; ชัยพงษ์ สำเนียง, 2556; พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง, 2555; พนิษฐ์ เครือไทย, 2556; พัชรพร สุคนธ์สรทรัพย์, 2557 ก, 2557 ข; พัชราพร อุโนโรจน์, 2557 ก, 2557 ข; มงคลกร ศรีวิชัย, 2557 ก, 2557 ข; วิมุต วานิชเจริญธรรม และ รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น, 2557; วราภรณ์ ดวงแสง, 2555, สุภาพร อินทรภิรมย์, 2558 ก, 2558 ข; สันติ ธิรพัฒน์ และ รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น, 2557; อริยา เผ่าเครื่อง, 2556 ก, 2556 ข; อภิสม อินทรลาวัณย์, 2555; อดิศักดิ์ ก้นทะเมืองดี, 2556, 2557 ก, 2557 ข, 2557 ค, 2558 ก, 2558 ข, 2558 ค, 2558 ง)

4.2.4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการวิจัยที่ชุมชนเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของปัญหามีส่วนร่วมในการศึกษา และได้รับความรู้ที่เป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยในขณะที่ยังไปพร้อมๆ กัน มีจำนวน 4 เรื่อง (ณัฐจิราห์ เหมภัทรสุวรรณ, 2556, 2557; รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์, 2557; พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง, 2555)

ตารางที่ 1 รูปแบบการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในโครงการ

รูปแบบการใช้ประโยชน์	จำนวน (เรื่อง)
การใช้ประโยชน์ทางวิชาการ	37
การใช้ประโยชน์โดยเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่	31
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	4
การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย	4
การใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในระยะต่อไป	2

หมายเหตุ: งานวิจัย 1 เรื่องอาจมีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่าหรือเท่ากับ 1 รูปแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะและวัตถุประสงค์ของการวิจัยนั้นๆ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ที่มาของโจทย์วิจัยของโครงการ โดยส่วนใหญ่แล้วมาจากความต้องการและปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก เช่น การจัดการขยะ การท่องเที่ยวชุมชน การจัดทำฐานข้อมูล ซึ่งกำลังเป็นความต้องการและปัญหาใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โจทย์วิจัยบางเรื่องเป็นปัญหาเฉพาะของพื้นที่ เช่น การพัฒนาเมืองเชิงของเพื่อรองรับผลกระทบผลจากการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงในพื้นที่

2) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่การวิจัย การดำเนินงานของโครงการวิจัยส่วนใหญ่สร้างการมีส่วนร่วมของเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ เช่น ร่วมเป็นนักวิจัยท้องถิ่นทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการพัฒนาตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุข การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในโครงการนำแผนการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ ฯลฯ การมีส่วนร่วมของเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ทำให้การนำผลการวิจัยไปใช้มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น

3) การคืนข้อมูลแก่เจ้าของพื้นที่ การคืนข้อมูลแก่เจ้าของพื้นที่นอกจากจะเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วยังให้ความรู้และสร้างความตระหนักต่อปัญหาแก่เจ้าของพื้นที่อีกด้วย ข้อมูลบางประเภทแม้เป็นเรื่องรอบตัวแต่เจ้าของพื้นที่กลับไม่ได้สังเกตและให้ความสำคัญ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการขยะ องค์ประกอบของขยะสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ ฯลฯ

4) การนำผลการวิจัยไปใช้ งานวิจัยที่จะถูกนำผลการวิจัยไปใช้ต้องสามารถตอบโจทย์ความต้องการและเป็นปัญหาที่แท้จริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องแปลงผลการวิจัยแบบวิชาการให้มีความง่าย เหมาะสม และสะดวกต่อการนำไปใช้ ผลการวิจัยที่ต้องมีผู้เชี่ยวชาญในการนำไปใช้และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีศักยภาพด้านนี้ นักวิจัยต้องพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถทำเองได้ หรือนักวิจัยต้องทำให้ส่วนเริ่มต้นที่ต้องใช้ทักษะความรู้ให้แล้วจึงนำไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้งานหรือทำส่วนที่เหลือต่อ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์

5. การอภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของการวิจัยที่จะถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ จะมีคุณลักษณะที่สำคัญ 9 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 เป็นผลลัพธ์จากงานวิจัยที่สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้ประโยชน์ จากการศึกษางานวิจัยในโครงการพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ศึกษาได้นำไปปรับใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบายเพื่อการบริหารจัดการภารกิจที่ตนได้รับมอบหมายจากส่วนกลาง เช่น โครงการสำรวจการให้บริการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว: กรณีการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในอำเภอเชียงแสนและเชียงของ จังหวัดเชียงราย (ปเนต มโนมัยวิบูลย์, 2555) กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้าน Event Marketing เพื่อพัฒนาโอกาสด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้านหัตถกรรมท่าศาลา (วารกรณ์ ดวงแสง, 2555)

ประการที่ 2 ผ่านการปรับข้อค้นพบให้สอดคล้องกับการนำไปใช้และเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้ เช่น การจัดทำเป็นคู่มือการจัดการขยะชุมชน ฯลฯ หากเป็นผลการวิจัยที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะหรือทักษะพิเศษซึ่งเป็นข้อจำกัดของผู้ใช้ เช่น คู่มือการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี, 2556) แม้จะเป็นคู่มือที่อธิบายขั้นตอนการทำงานอย่างละเอียดแต่จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ในด้านนี้ ซึ่งเป็นข้อจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป โครงการจึงหันมาใช้วิธีการจัดทำเป็นฐานข้อมูลสำเร็จที่ผู้ใช้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการท้องถิ่นได้เลยโดยไม่ต้องจัดทำเอง (อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี, 2557 ก, 2557 ข, 2557 ค, 2558 ก, 2558 ข, 2558 ค, 2558 ง)

ประการที่ 3 การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเจ้าของปัญหา นอกจากทำให้ได้ข้อมูลและบริบทของข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงแล้ว ในระหว่างการทำวิจัยคนในชุมชนได้เรียนรู้ปัญหาและวิธีแก้ปัญหาไปพร้อมๆ กับนักวิจัย รวมทั้งความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ทำสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับการปฏิบัติหรือการกำหนดนโยบายในอนาคต เช่น โครงการเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาพและความอยู่ดีมีสุขในระดับ อปท. (ณัฐฤทิษฐ์ เหมภัทรสุวรรณ, 2556, 2557; รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์, 2557)

ประการที่ 4 เป็นงานวิจัยที่ทำด้วยความรู้จริง งานวิจัยที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้นั้น การศึกษาวิจัยต้องทำขึ้นด้วยการใช้ความรู้ที่ทันสมัย ตอบคำถามการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมถูกต้อง และให้ความรู้ใหม่ที่สามารนำไปใช้ได้ รวมทั้งนำเสนอผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ทั้งด้านบวกและลบ (Llorens and Gillette, 1985 cited in Brown and Rodger, 1999) เช่น ชุดโครงการวิจัยการจัดการขยะชุมชน ซึ่งนำผลการวิจัยในชุดโครงการมาสังเคราะห์เป็นความรู้พื้นฐานที่ผู้กำหนดนโยบายหรือผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องรู้เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องกับเรื่องขยะมูลฝอยทั้งที่เป็นข้อมูลของตัวขยะมูลฝอยเองและข้อมูลที่สันทัดของประชาชนที่มีต่อขยะและการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกในการดำเนินโครงการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งนำเสนอแนวทางการปฏิบัติและกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพแบบองค์รวมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ประการที่ 5 มีฝ่ายสนับสนุนมากฝ่ายได้แย้งมีน้อย กล่าวคือเป็นผลการวิจัยที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วย และมีคนโต้แย้งน้อย เพราะสอดคล้องและสนับสนุนความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ หรือเป็นการประนีประนอมระหว่างคน 2 ฝ่ายอย่างลงตัว (Nagel, 1990) รวมทั้งผลงานวิจัยของมีความน่าเชื่อถือ และมีการสื่อสารสู่สาธารณะอย่างเหมาะสม และให้คำชี้แจงอย่างทันการณ์หากมีผู้ไม่เห็นด้วยกับผลการวิจัยหรือการนำผลการวิจัยไปใช้ เช่น งานวิจัยของพลวัฒน์

ประพัฒน์ทอง (2555) ที่ศึกษาความเห็นและความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาเมืองเชียงของที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงในพื้นที่ ผลการวิจัยเป็นการประนีประนอมระหว่างฝ่ายอนุรักษ์กับฝ่ายที่ต้องการเปลี่ยนแปลงเมืองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ด้วยการกำหนดให้เมืองเชียงของเป็นเมืองที่มี 2 ลักษณะคือ เมืองในส่วนที่เป็นพื้นที่อนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม และเมืองในส่วนพื้นที่สำหรับการพัฒนาเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ประการที่ 6 มีความเหมาะสมกับการนำไปกำหนดเป็นนโยบาย นักวิจัยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้และข้อจำกัดในการนำไปกำหนดนโยบายตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนการวิจัย และถ้าเป็นผลการวิจัยที่ทุกฝ่ายสามารถนำไปปรับประยุกต์ให้ให้เหมาะกับอุดมการณ์และวิธีการของฝ่ายตนได้โดยง่าย ผลการวิจัยนั้นก็จะมีแนวโน้มจะถูกนำไปใช้ เช่น การศึกษาสถานการณ์ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน (พนินท์ เครือไทย, 2556; อริยา เฝ้าเครื่อง, 2556 ก, 2557) เป็นการวิจัยที่ให้ข้อเสนอแนะที่อยู่ในขอบเขตอำนาจการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของปัญหา โดยชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงของกองทุนสวัสดิการชุมชนแห่งหนึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกผู้สูงอายุในสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ และมีภาระค่าใช้จ่ายสำหรับสมาชิกกลุ่มนี้สูงตามไปด้วย นายกองค์กรบริหารแห่งนั้นจึงนำข้อเสนอมาแจ้งให้กรรมการกองทุนเพื่อจัดทำแนวทางแก้ไขโดยการเพิ่มสมาชิกในกลุ่มอายุอื่นๆ ให้สูงขึ้น และลดค่าใช้จ่ายของกลุ่มผู้สูงอายุลงโดยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อป้องกันไม่ให้กองทุนสวัสดิการนี้ล้มลง

ประการที่ 7 สนับสนุนหรือส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสังคม ผลการวิจัยที่มีผลลัพธ์ส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันของสังคมจะเป็นการวิจัยที่ถูกนำมาใช้ เช่น การศึกษาของ ปเนต มโนมัยวิบูลย์ (2557 ก, 2557 ข) เพื่อศึกษาและจัดทำคู่มือการคิดค่าธรรมเนียมนิยมขอต่อหน่วยสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการนำแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการคิดค่าธรรมเนียนการจัดการขยะให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนมากกว่าวิธีการคิดแบบเดิม โดยยึดหลักผู้สร้างขยะมากจ่ายมาก ผู้สร้างขายน้อยจ่ายน้อย วิธีการคิดค่าธรรมเนียนแบบนี้นอกจากจะสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนและทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในด้านนี้มากจนเกินไปแล้ว ยังมีผลทางอ้อมต่อการลดขยะที่ต้นทางของประชาชนและสถานบริการต่างๆ ในพื้นที่ เนื่องจากไม่ต้องการเสียค่าธรรมเนียนขมกนั้เอง อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกันของสังคมในท้ายที่สุด

ประการที่ 8 ให้ผลกระทบด้านบวกไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบเมื่อนำมาใช้ ผลลัพธ์การวิจัยที่นำไปกำหนดเป็นนโยบายหรือแนวปฏิบัติแล้วก่อให้เกิดผลกระทบด้านบวกและไม่ส่งผลกระทบด้านลบ เป็นการวิจัยที่มีแนวโน้มนำไปสู่การนำไปใช้สูงกว่าผลการวิจัยที่ให้ผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ เช่น ถ้าเปรียบเทียบระหว่างนโยบายการจัดการขยะแบบขั้นบันไดที่อาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและการบูรณาการความร่วมมือภายในและภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้ผลด้านบวกเพียงอย่างเดียว กับนโยบายการคิดค่าธรรมเนียนการจัดการขยะแบบขมกนั้จ่ายมากขมกนั้จ่ายน้อย ซึ่งมีผลทั้งด้านบวกคือ เป็นการคิดค่าธรรมเนียนการจัดการขยะที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ และผลกระทบด้านลบคือ การต่อต้านและความไม่พอใจจากองค์กรหรือสถานบริการที่สร้างขมกนั้มาก และต้องเสียค่าธรรมเนียนเพิ่มขึ้นเมื่อนำนโยบายนี้มาใช้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเลือกใช้นโยบายแรกซึ่งมีแต่ผลด้านบวกไม่ก่อให้เกิดผลด้านลบเพื่อหลีกเลี่ยงการต่อต้านและความไม่พอใจที่จะตามมา

ประการที่ 9 ประหยัดทรัพยากรแต่ให้ผลประโยชน์สูง ผลการวิจัยที่ให้ข้อเสนอเชิงนโยบายหรือข้อเสนอสำหรับการปฏิบัติที่ใช้ทรัพยากรน้อยแต่ให้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสูงจะมีแนวโน้มถูกนำไปใช้งาน เช่น ข้อเสนอให้นำเสวียน (ไม้ไผ่นำมาสานเป็นทรงกลม) มาใช้สำหรับการจัดการขยะอินทรีย์ เป็นข้อเสนอที่ใช้ทรัพยากรในการจัดการน้อย แต่ให้ผลลัพธ์สอดคล้องกับปัญหาขยะของชุมชนไทย ที่มีองค์ประกอบของขยะอินทรีย์ในสัดส่วนมากกว่าขยะแบบอื่นๆ ส่งผลให้เกิดการนำเสวียนมาใช้จัดการขยะอินทรีย์จำนวนมากจนนักวิจัยเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “เสวียนฟีเวอร์”

ตารางที่ 2 ลักษณะของการวิจัยและผลการวิจัยที่มีแนวโน้มถูกนำไปใช้ประโยชน์

ลักษณะการวิจัย	ลักษณะผลการวิจัย
แก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้	ฝ่ายสนับสนุนมากฝ่ายได้แย้งน้อย
ปรับข้อค้นพบให้สะดวกและเหมาะสมกับการใช้งาน	เหมาะสมกับการกำหนดเป็นนโยบาย
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	สนับสนุนและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสังคม
วิจัยด้วยความรู้จริง	ให้ผลกระทบด้านบวกไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ
	ประหยัดทรัพยากรให้ผลประโยชน์สูง

6. บทสรุป

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์ทางวิชาการมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่ทรัพยากรทางสังคมมีอยู่จำกัด และทรัพยากรในการวิจัยส่วนใหญ่มีที่มาจากภาษีของประชาชน ผลการวิจัยจึงควรกลับไปเป็นประโยชน์แก่ประชาชนเจ้าของภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยบางประเภทมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ตั้งแต่ต้น เช่น การวิจัยกรณีศึกษา (Case Study Research) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหา ฯลฯ ผลการวิจัยที่ได้ต้องถูกนำมาเพื่อประโยชน์ของกรณีศึกษา หรือเพื่อแก้ไขปัญหาที่กลุ่มคนในสังคมเผชิญอยู่

ความสมเหตุสมผลของการนำผลการวิจัยมาใช้กำหนดนโยบายหรือมาเป็นแนวทางปฏิบัติคือ การวิจัยถูกทำขึ้นโดยใช้ความรู้และระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือเมื่อนำไปใช้ และที่สำคัญที่สุดคือ ลดการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการใช้ทรัพยากร (คน งบประมาณ เวลา ฯลฯ) การกำหนดแผนการนำผลการวิจัยมาใช้ตั้งแต่เริ่มต้นกำหนดโจทย์การวิจัยจะช่วยให้เกิดการวิจัยที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

7. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปีงบประมาณ 2560

8. เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ และ กำจร หลุยยะพงศ์. (2560). *การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยด้วยเครื่องมือการสื่อสาร: แนวคิดและบทสังเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ชัยพงษ์ สำเนียง. (2556). *การวิจัยพลวัตท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่ดี*. เชียงใหม่: สถาบันการศึกษานโยบายสาธารณะ.
- ณัฐพล อนันต์ธนะสาร และ อัครพงศ์ อันทอง. (2557). *การจัดทำแบบสอบถามและวิเคราะห์เชิงปริมาณดัชนีชี้วัดความสามารถในการจัดการท่องเที่ยวทั่วประเทศ*. เชียงใหม่: สถาบันการศึกษานโยบายสาธารณะ.
- ณัฐฎีกาท์ เหมภักทรสุวรรณ. (2556). *การเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะและความอยู่ดีมีสุขในระดับ อปท.: พื้นที่จังหวัดน่าน*. เชียงใหม่: สถาบันการศึกษานโยบายสาธารณะ.
- ณัฐฎีกาท์ เหมภักทรสุวรรณ. (2557). *การเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะและความอยู่ดีมีสุขในระดับ อปท.: พื้นที่จังหวัดน่าน ปีที่ 2*. เชียงใหม่: สถาบันการศึกษานโยบายสาธารณะ.
- ทัศนีย์ เจียรพสุอนันต์. (2557 ก). *โครงการการวางแผนออกแบระบบการจัดการขยะมูลฝอย: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1*. อุบลราชธานี: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ทัศนีย์ เจียรพสุอนันต์. (2557 ข). *โครงการการวางแผนออกแบระบบการจัดการขยะมูลฝอย: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 2*. อุบลราชธานี: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ปเนต มโนมัยวิบูลย์. (2555). *การสำรวจการให้บริการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว: กรณีการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ปเนต มโนมัยวิบูลย์. (2557 ก). *โครงการจัดทำคู่มือการคิดค่าธรรมเนียมขยะต่อหน่วยสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ 1*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ปเนต มโนมัยวิบูลย์. (2557 ข). *โครงการจัดทำคู่มือการคิดค่าธรรมเนียมขยะต่อหน่วยสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ 1*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ปเนต มโนมัยวิบูลย์. (2558). *โครงการจัดทำคู่มือการพัฒนากระบวนการจัดการขยะมูลฝอยแบบขั้นบันไดสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง. (2555). *เชียงของเมืองสุนทรียภาพ: รูปแบบการพัฒนาเมืองเชียงของเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงจากผลกระทบการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 (เชียงของ – ห้วยทราย)*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พนินท์ เครือไทย. (2556). *การวิเคราะห์ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน*. พะเยา: สำนักวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.

- พัชรพร สุคนธสรณ์. (2557 ก). โครงการการนำแผนการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1. เชียงราย: สำนักวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พัชรพร สุคนธสรณ์. (2557 ข). โครงการการนำแผนการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 2. เชียงราย: สำนักวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พัทธยาพร อุ่นโรจน์. (2557 ก). การพัฒนาระบบการจัดการขยะไปสู่ความยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พัทธยาพร อุ่นโรจน์. (2557 ข). การพัฒนาระบบการจัดการขยะไปสู่ความยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 2. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มงคลกร ศรีวิชัย. (2557 ก). การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1. เชียงราย: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- มงคลกร ศรีวิชัย. (2557 ข). การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 2. เชียงราย: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์. การเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะและความอยู่ดีมีสุขในระดับ อปท.: พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วารารณ ดวงแสง. (2555). กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้าน Event Marketing เพื่อพัฒนาโอกาสด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้านหัตถกรรมท่าศาลา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วิมุต วานิชเจริญธรรม และ รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น. (2557). การศึกษาผลกระทบขององค์การการเงินชุมชนต่อความเหลื่อมล้ำทางสังคม. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร อินทกริมย์. (2558 ก). การศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลกายภาพ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อวางแผนพัฒนา อปท. ระดับอำเภอ จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่: สถาบันการศึกษานโยบายสาธารณะ.
- สุภาพร อินทกริมย์. (2558 ข). การศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อวางแผนพัฒนา อปท. ระดับอำเภอ จังหวัดน่าน. เชียงใหม่: สถาบันการศึกษานโยบายสาธารณะ.
- สันติ ธีรพัฒน์ และ รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น. (2557). การศึกษาความเชื่อมโยงขององค์การการเงินชุมชนและผลกระทบต่อศักยภาพของกระบวนการผลิต. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี้. (2556). การจัดทำคู่มือและการใช้แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับท้องถิ่น ภายใต้ชุดโครงการวิจัยการเสริมสร้างศักยภาพ อปท. สุขภาวะ. เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).
- อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี้. (2557 ก). การศึกษาจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและแผนที่การใช้ที่ดินด้านกายภาพที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ (เชียงใหม่ตะวันออก-กลุ่ม 1). เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2557 ข). การศึกษาจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและแผนที่การใช้ที่ดินด้านกายภาพที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ (เชียงใหม่ตะวันตก – กลุ่ม 2). เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2557 ค). การศึกษาจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและแผนที่การใช้ที่ดินด้านกายภาพที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่ม 3). เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2558 ก). การศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลกายภาพ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อวางแผนพัฒนา อปท. ระดับอำเภอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2558 ข). การศึกษาจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและแผนที่การใช้ที่ดินด้านกายภาพที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ระดับอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มที่ 4). เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2558 ค). การศึกษาจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและแผนที่การใช้ที่ดินด้านกายภาพที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นหลักและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ระดับอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มที่ 5 กลุ่มอำเภอ เชียงใหม่ตอนบน ส่วนที่ 1). เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2558 ง). การศึกษาจัดทำฐานข้อมูลกายภาพและแผนที่การใช้ที่ดินด้านกายภาพที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ระดับอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มที่ 6 กลุ่มอำเภอ เชียงใหม่ตอนบน ส่วนที่ 2). เชียงใหม่: ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง (UddC).

อภิสม อินทรลาวัณย์. (2555). การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงพยาบาลเชิงของและเชิงแสน ในการรองรับผู้ป่วยข้ามถิ่น. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

อริยา เผ่าเครื่อง. (2556 ก). โครงการการวิเคราะห์ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ระยะที่ 1. พะเยา: สำนักวิทยบริการจัดการและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยพะเยา.

อริยา เผ่าเครื่อง. (2556 ข). การวิเคราะห์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน. พะเยา: สำนักวิทยบริการจัดการและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยพะเยา.

อริยา เผ่าเครื่อง. (2557). โครงการการวิเคราะห์ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ระยะที่ 2. พะเยา: สำนักวิทยบริการจัดการและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยพะเยา.

อารยะ ปรีชาเมตตา. (2556). การสำรวจสถานะความรู้เรื่องการกระจายอำนาจการคลังท้องถิ่นในงานศึกษาของต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

G Ted Brown and Sylvia Rodger. (1999). *Research utilization model: Frameworks for implementing evidence-based occupational therapy practice*. Occupational Therapy International, 6(1), 1-23.

Stuart S. Nagel. (1990). *Research Utilization in Public Policy Making*. Policy Studies Review, Vol. 10. No.1.